

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 166/2013-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., a. s., Ž., zastúpenej spoločnosťou JUDr. A. V., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom advokátky JUDr. A. V., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu v Nitre sp. zn. 31 K 4/2008 z 12. januára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., a. s., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2012 doručená sťažnosť spoločnosti P., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 31 K 4/2008 z 12. januára 2012 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka je veriteľom v konkurznom konaní, ktoré je vedené okresným súdom na majetok úpadcu spoločnosti N., a. s. Sťažovateľka si do konkurzného konania prihlásila svoje pohľadávky v celkovej výške 607 546,03 €, z čoho suma 607 505,33 € bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam vo vlastníctve úpadcu. Po speňažení zabezpečených nehnuteľností správca spracoval návrh konečného rozvrhu výťažku oddelenej podstaty pre sťažovateľku ako zabezpečeného veriteľa. Sťažovateľka nesúhlasila s predloženým rozvrhom výťažku a vzniesla správcovi konkurznej podstaty opakované námietky, ktorými namietala výdavky na právne služby, výšku dane z nehnuteľnosti za rok 2008, výšku odmeny uhradenej za služby dražobnej spoločnosti z dôvodu jej nepreskúmateľnosti, formálny prístup k rozdeleniu pohľadávok proti podstate medzi všeobecnú a oddelenú podstatu a odmenu správcu. O podaných námietkach sťažovateľky napokon rozhodol napadnutým uznesením okresný súd, ktorý námietkam nevyhovel.

3. Podľa názoru sťažovateľky uznesenie okresného súdu porušuje jej označené základné práva a slobody hneď z viacerých dôvodov. Sťažovateľka okresnému súdu v prvom rade vyčítala, že svoje rozhodnutie „*vôbec neodôvodnil, čím porušil základné práva... na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie*“, a v tejto súvislosti ďalej uviedla: „*Rozhodovacia prax Ústavného súdu Slovenskej republiky kladie zásadný dôraz na ústavne konformný výklad práva na súdnu ochranu, ktorý spočíva v riadnom a presvedčivom odôvodnení rozhodnutia súdu.*

S takouto požiadavkou je v priamom rozpore odôvodnenie Uznesenia zo dňa 12. 01. 2012 (napadnuté uznesenie, pozn.), z ktorého nie je zrejmé:

- *na akých právnych záveroch spočívajú tvrdenia súdu k jednotlivým námietkam Sťažovateľa,*
- *z akých skutkových zistení súd pri hodnotení námietok súd vychádzal a*
- *aké dôkazy na hodnotenie týchto skutkových zistení súd použil..*

Rovnako Okresný súd Nitra nedostatočne odôvodnil uznanie pohľadávok uhradených externému právnenému zástupcovi, pohľadávok uhradených za uskladnenie dokumentov nearchívnej povahy, ako aj uznanie výpočtu odmeny správcu bez jej krátenia za pomalosť konania a nevyjadril sa dostatočne k argumentácii Sťažovateľa...

Sťažovateľ má za to, že v prípade posúdenia a uznania pohľadávok Daňového úradu..., ako aj Sociálnej poisťovne ako pohľadávok proti podstate súd nevykonal žiadne dôkazy a nezaoberal sa žiadnymi relevantnými prameňmi práva, o ktoré by mohol dôsledne oprieť svoje právne tvrdenia tak, aby boli presvedčivé a všeobecne akceptovateľné. Súd sa vo svojom uznesení zo dňa 12. 01. 2012 obmedzil len na púhe konštatovanie svojho názoru, domnienky, bez potrebného odôvodnenia.“

4. Ďalšia námietka sťažovateľky spočívala v jej nesúhlase so záverom napadnutého uznesenia okresného súdu, keď postup správcu konkurznej podstaty pri rozdeľovaní pohľadávok proti podstate medzi všeobecnú podstatu a oddelenú podstatu považoval za zákonný a správny. Sťažovateľka s poukazom na ustanovenie § 87 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) v znení účinnom do 31. decembra 2011, podľa ktorého ak nie je možné určiť, v súvislosti s ktorou súpisovou zložkou majetku pohľadávka proti podstate vznikla, správca rozpočíta pohľadávku proti podstate medzi všetky súpisové zložky majetku, argumentovala: *«Dôsledným uplatnením zmienenej právnej vety v praxi dochádza k takým absurdným situáciám, keď správca priradí pohľadávky proti podstate aj k súpisovým položkám osobitnej, čiže oddelenej podstaty napriek tomu, že táto nemá žiadny súvis s predmetnými pohľadávkami.*

Nakoniec v prípade, ak úpadca disponuje výlučne majetkom, ktorý je predmetom záložného práva, pričom sú v konaní prihlásené pohľadávky proti podstate, tieto sa uhradia z výťažku oddelenej podstaty bez ohľadu na práva a právom chránene záujmy zabezpečeného veriteľa. Takýto postup pokladáme za absurdný už len z dôvodu, že inštitút záložného práva má svojou podstatou slúžiť na ochranu práv zabezpečeného veriteľa pre prípad neplnenia záväzkov zo strany dlžníka; domnievame sa, že ani konkurzné konanie často označované ako generálna exekúcia majetku dlžníka nemôže „prelomiť“ inštitút záložného práva a uprednostniť uspokojenie iných, tzv. prednostných pohľadávok

(pohľadávok proti podstate).» Označený výklad právnej normy, ku ktorému pristúpil okresný súd v napadnutom uznesení, považuje sťažovateľka za zjavne neodôvodnený, arbitrárny, a tak z ústavnoprávneho hľadiska neospravedliteľný a neudržateľný, majúci za následok porušenie označených základných práv.

5. V nadväznosti na citovanú argumentáciu sťažovateľka upriamila pozornosť na novelizáciu relevantného ustanovenia § 87 zákona o konkurze s účinnosťou od 1. januára 2012, keď zákon o konkurze už prísne rozdeľuje pohľadávky proti podstate ako pohľadávky proti všeobecnej podstate a pohľadávky proti oddelenej podstate, pričom pohľadávky proti oddelenej podstate sú náklady, ktoré súvisia s oddelenou podstatou, čo podľa názoru sťažovateľky iba potvrdzuje rozporný a arbitrárny výklad napadnutého uznesenia okresného súdu.

6. V petite sťažnosti sťažovateľka žiadala vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej označených základných práv podľa ústavy a dohovoru uznesením okresného súdu, zrušil napadnuté uznesenie, vrátil vec na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

11. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pričom v prvom rade sa zameral najmä na zistenie, či napadnuté uznesenie okresného súdu nie je neodôvodnené alebo arbitrárne v takom rozsahu, že by to malo za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Podstatnú námietku sťažovateľky tvorí jej nesúhlas so záverom okresného súdu v tom, že správca nepostupoval správne, ak časť pohľadávok proti podstate rozpočítal pomerne medzi všetky súpisové zložky majetku, teda i medzi tie, ktoré boli zapísané do súpisu podstaty pre oddelenú (zabezpečenú) podstatu.

14. Podľa § 96 ods. 1 zákona o konkurze účinného do 31. decembra 2011 výtazok zo speňazenia majetku, ktorý podlieha konkurzu, po odpočítaní pohľadávok proti podstate, ktoré sa k nemu vzťahujú, sa veriteľom prihlásených pohľadávok vydáva rozvrhom. Náklady uspokojenia pohľadávky znáša veriteľ prihlásenej pohľadávky sám.

Podľa § 96 ods. 2 zákona o konkurze účinného do 31. decembra 2011 rozvrh obsahuje v prehľadnom členení jednotlivé celkové sumy výtazkov priradených k súpisovým zložkám majetku, ktoré sú predmetom rozvrhu, spolu so sumami pohľadávok proti podstate, ktoré sú priradené k týmto súpisovým zložkám majetku, a výslednú sumu výtazku určenú na uspokojenie zabezpečeného veriteľa alebo nezabezpečených veriteľov.

Podľa § 96 ods. 5 zákona o konkurze účinného do 31. decembra 2011 pri každej sume pohľadávky proti podstate sa v rozvrhu uvedie právny dôvod, čas vzniku, čas uspokojenia a veriteľ pohľadávky proti podstate, ako aj dôvod jej priradenia k príslušnej súpisovej zložke majetku.

Podľa § 87 ods. 1 zákona o konkurze účinného do 31. decembra 2011 pohľadávky proti podstate sú pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu v súvislosti so správou a speňazovaním majetku podliehajúceho konkurzu, výživné pre maloleté deti, odmena správcu a ďalšie pohľadávky, o ktorých to ustanovuje tento zákon; pohľadávkami proti podstate nie sú podmienené pohľadávky, ktoré sa uplatňujú prihláškou.

Podľa § 87 ods. 2 zákona o konkurze účinného do 31. decembra 2011 pohľadávky proti podstate sú tiež pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ako dane, poplatky, clá, poistné na zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie, mzdy alebo platy zamestnancov úpadcu a ďalšie nároky zamestnancov úpadcu z pracovných zmlúv alebo dohôd o prácach uzatvorených mimo pracovného pomeru. Ak správca prevádzkuje podnik úpadcu alebo jeho časť, tieto pohľadávky sa považujú za pohľadávky z prevádzkovania podniku.

Podľa § 87 ods. 5 zákona o konkurze účinného do 31. decembra 2011 po vzniku pohľadávky proti podstate správca priradí pohľadávku proti podstate tej súpisovej zložke majetku, v súvislosti s ktorou pohľadávka proti podstate vznikla. Ak pohľadávka proti podstate vznikla v súvislosti s viacerými súpisovými zložkami majetku, správca pomerne rozpočíta pohľadávku proti podstate medzi dotknuté súpisové zložky majetku podľa ich vzájomnej hodnoty, pričom vychádza z hodnoty uvedenej v súpise; ak je už súpisová zložka majetku speňažená, správca vychádza z hodnoty ešte nerozvrhnutého výťažku zo speňaženia. Ak nie je možné určiť, v súvislosti s ktorou súpisovou zložkou majetku pohľadávka proti podstate vznikla, správca rozpočíta pohľadávku proti podstate medzi všetky súpisové zložky majetku; ak však pohľadávka proti podstate vznikla v súvislosti s uplatňovaním odporovacieho práva, správca pomerne rozpočíta pohľadávku proti podstate medzi tie súpisové zložky majetku, ktoré tvoria tú podstatu, ktorá môže mať z uplatňovania odporovacieho práva prospech. Pohľadávky proti podstate priradené súpisovej zložke majetku vylúčenej zo súpisu správca rozpočíta novým spôsobom. O priradovaní a rozpočítavaní pohľadávok proti podstate správca vedie prehľadnú evidenciu tak, aby z nej bol nepochybný veriteľ, právny dôvod, čas vzniku a čas uspokojenia pohľadávky proti podstate, ako aj jej priradenie súpisovej zložke majetku a dôvod tohto priradenia. Evidenciu pohľadávok proti podstate správca vedie osobitne pre všeobecnú podstatu a osobitne pre každú oddelenú podstatu.

15. Okresný súd odôvodnil výrok sťažnosťou napadnutého uznesenia v podstatnom takto: „Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vypláva, že pohľadávkami proti podstate sú pohľadávky definované v ustanovení § 87 ods. 1 ZKR (zákona o konkurze, pozn.) okrem iného ako pohľadávky, ktoré vznikli v súvislosti so správou a speňažovaním majetku podliehajúceho konkurzu, a tiež pohľadávky definované v ustanovení § 87 ods. 2 ZKR okrem iného ako dane, poplatky, poistné na sociálne poistenie, mzdy alebo platy zamestnancov úpadcu a ďalšie nároky zamestnancov úpadcu z pracovných zmlúv alebo dohôd o prácach uzatvorených mimo pracovného pomeru. Pre obidve takto definované skupiny pohľadávok je charakteristické, že vznikli po vyhlásení konkurzu. Medzi pohľadávky proti podstate patriace do skupiny pohľadávok podľa § 87 ods. 1 ZKR patria pohľadávky veriteľov zo zmlúv uzatvorených správcom. Pokiaľ správca zabezpečuje

činnosti v súvislosti so správou a speňažovaním majetku podliehajúceho konkurzu, náklady týchto činností sú tiež pohľadávkami proti podstate. Medzi pohľadávky proti podstate patria tiež mzdové nároky a iné nároky zamestnancov úpadcu, bez ohľadu na to či plnia povinnosti v súvislosti so správou a speňažovaním majetku alebo nie. Pri všetkých vyššie špecifikovaných pohľadávkach je možné aplikovať ustanovenie § 87 ods. 5 ZKR v prípade, že nie je možné určiť, v súvislosti s ktorou súpisovou zložkou majetku vznikli.

Prvá námietka zabezpečeného veriteľa sa týkala pohľadávky proti podstate priradenej k oddelenej podstate vo výške 16.338,53 eura za právne služby. Z evidencie pohľadávok proti podstate (č. l. 7819), zo zmluvy o poskytovaní právnej pomoci (č. l. 7824), z dodatku č. 3 ku zmluve o poskytovaní právnej pomoci (č. l. 7830) a z rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12. 05. 2011 č. k. 27 Cbi/8/2008-495 (č. l. 7777) mal súd preukázané, že správca bol vo veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod spisovou značkou 27 Cbi/8/2008, predmetom ktorej bolo určenie neúčinnosti právneho úkonu, účastníkom konania na strane odporcu a bol právne zastúpený Mgr. Ing. M. O., advokátom. Rovnako mal súd preukázanú dohodnutú odmenu za poskytnuté právne služby vo výške 16.338,53 eura. Uvedenú odmenu je potrebné v celom rozsahu považovať za pohľadávku proti podstate podľa ustanovenia § 87 ods. 1 ZKR, nakoľko vznikla zo zmluvy uzavretej medzi správcom a advokátom, predmetom ktorej bolo poskytovanie právnych služieb, konkrétne zastupovanie v súdnom konaní. Uvedená pohľadávka sa týka len oddelenej podstaty, nakoľko predmetom konania bol majetok zapísaný do súpisu majetku podstaty pre oddelenú podstatu.

Ďalšia námietka zabezpečeného veriteľa sa týkala pohľadávok proti podstate titulom odstúpného a nároku na preplatenie dovolenky zamestnancov M., K., B. a R. a pohľadávky z Dohody o skončení pracovného pomeru zamestnanca S. Z evidencie pohľadávok proti podstate (č. l. 7820) a z listín predložených správcom (č. l. 7629 až č. l. 7633) mal súd preukázané, že zamestnanci M., K., B., R. a S. uplatnili po vyhlásení konkurzu voči správcovi pohľadávky proti podstate vzniknuté z pracovného pomeru s úpadcom. Tieto pohľadávky sú pohľadávkami proti podstate podľa ustanovenia § 87 ods. 2 ZKR a zároveň sú takého charakteru, že pri nich nie je možné určiť, v súvislosti s ktorou súpisovou zložkou majetku vznikli, preto je namieste aplikácia ustanovenia § 87 ods. 5 ZKR, a to ich

rozpočítanie pomerne medzi všetky súpisové zložky majetku, pričom kritériom pre určenie pomeru ich vzájomná hodnota uvedená v súpise.

Zabezpečený veriteľ tiež zotrval na námietkach voči pohľadávkam uplatneným Daňovým úradom N. listom zo dňa 12. 05. 2008, z dôvodu že nejde o pohľadávky proti podstate, nakoľko vznikli pred vyhlásením konkurzu, námietkach voči pohľadávkam uplatneným Daňovým úradom N. listom zo dňa 15. 12. 2008, z dôvodu že nesúvisia so správou a speňažením oddelenej podstaty, námietkach voči pohľadávkam uplatneným Daňovým úradom N. listom zo dňa 24. 09. 2009, z dôvodu že DPH určite nesúvisí so správou a speňažením oddelenej podstaty, námietkach voči pohľadávkam uplatneným Daňovým úradom N. listom zo dňa 15. 04. 2010, z dôvodu že nesúvisia so správou a speňažením oddelenej podstaty a tiež v časti ide o sankciu, za ktorú nesie zodpovednosť správca. Z listín predložených správcom (č. l. 7701 až 7709) mal súd preukázané, že vyššie uvedené pohľadávky boli uplatnené u správcu a svojou podstatou šlo o dane, respektíve z daňového konania vyplývajúce nároky správcu dane voči úpadcovi, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a ktoré podľa § 87 ods. 2 sú pohľadávkami proti podstate. Aj tieto pohľadávky podľa názoru súdu sú takého charakteru, že pri nich nie je možné určiť, v súvislosti s ktorou súpisovou zložkou majetku vznikli, preto je namieste aplikácia ustanovenia § 87 ods. 5 ZKR, a to ich rozpočítanie pomerne medzi všetky súpisové zložky majetku, pričom kritériom pre určenie pomeru ich vzájomná hodnota uvedená v súpise.

Rovnako zabezpečený veriteľ zotrval na námietkach voči pohľadávkam uplatnených Sociálnou poisťovňou prihláškou z 26. 05. 2008 z dôvodu, že nezaplatené poistné a plnenie dávok garančného poistenia nemá žiadny súvis so zabezpečenou podstatou. Z listín predložených správcom (č. l. 7634 – 7700) mal súd preukázané, že vyššie uvedené pohľadávky boli uplatnené u správcu a svojou podstatou šlo o plnenie dávok garančného poistenia, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a ktoré podľa § 87 ods. 2 sú pohľadávkami proti podstate. Tieto pohľadávky sú takého charakteru, že pri nich nie je možné určiť, v súvislosti s ktorou súpisovou zložkou majetku vznikli, preto je namieste aplikácia ustanovenia § 87 ods. 5 ZKR, a to ich rozpočítanie pomerne medzi všetky súpisové zložky majetku, pričom kritériom pre určenie pomeru ich vzájomná hodnota uvedená v súpise.

Ďalej zabezpečený veriteľ tiež zotrval na námietke voči pohľadávke proti podstate vzniknutej titulom zmluvy o vytriedení a uskladnení písomností úpadcu dôvodu, že úpadca

bol povinný viesť riadne účtovníctvo a uschovávať a chrániť účtovnú dokumentáciu v zmysle zákona č. 395/2002 Zb. a za plnenie týchto povinností je zodpovedný štatutárny orgán úpadcu – predstavenstvo, preto mal správca vyzvať predstavenstvo, aby registratúrne záznamy prevzalo a zabezpečilo ich vytriedenie a uskladnenie a správca nebol oprávnený bez vedomia zabezpečeného veriteľa uzatvoriť zmluvu o vytriedení a uskladnení písomností úpadcu. Z ponuky na dlhodobú úschovu písomností (č. l. 7738), zo zmluvy o skladovaní (č. l. 7740) a z faktúry vystavenej spoločnosťou L. s. r. o. dňa 28. 09. 2010 na sumu 63.560,64 eura (č. l. 7745) mal súd preukázané, že pohľadávka v sume 63.560,64 eura je pohľadávkou proti podstate podľa § 87 ods. 2 ZKR. Táto pohľadávka je podľa názoru súdu takého charakteru, že pri nej nie je možné určiť, v súvislosti s ktorou súpisovou zložkou majetku vznikla, preto je namieste aplikácia ustanovenia § 87 ods. 5 ZKR, a to jej rozpočítanie pomerne medzi všetky súpisové zložky majetku, pričom kritériom pre určenie pomeru ich vzájomná hodnota uvedená v súpise. K tejto pohľadáвке súd osobitne poukazuje na ustanovenie § 90 ZKR, ktoré stanovuje povinnosti správcu pri uschovávaní písomností úpadcu.

Vo vzťahu k námietke zabezpečeného veriteľa voči pohľadávkam proti podstate priradeným k oddelenej podstate v pomernej výške, podľa názoru súdu správca postupoval správne, keď pohľadávky zamestnancov úpadcu z nárokov vyplývajúcich z pracovného pomeru (odstupné), pohľadávky Daňového úradu N. na daniach a iných nárokoch z daňového konania voči úpadcovi, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, pohľadávky Sociálnej poisťovne na dávkach plnených garančného poistenia po vyhlásení konkurzu, ako i pohľadávku proti podstate vyplývajúcu zo zmluvy o skladovaní, rozpočítal pomerne medzi všetky súpisové zložky majetku, teda medzi tie, ktoré boli zapísané do súpisu podstat pre oddelenú podstatu, ako i medzi tie, ktoré boli zapísané do súpisu podstat pre všeobecnú podstatu. Pomer medzi jednotlivými podstatami mal súd preukázaný z listiny predloženej správcom (č. l. 7856), z ktorej vyplývajú zmeny pomeru podstat, ktoré vznikli v súvislosti s vylúčením niektorých súpisových zložiek majetku zo súpisu majetku podstat pre všeobecnú podstatu. V tejto súvislosti je namieste konštatovanie, že zo žiadneho ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii nevyplýva, že k majetku zapísaného do súpisu majetku podstat pre oddelenú podstatu je možné priradiť len pohľadávky proti podstate, ktoré vznikli v súvislosti so správou a speňažovaním majetku tejto podstaty, ktoré definuje

ustanovenie § 87 ods. 1 ZKR. Podľa názoru súdu rovnako je k tomuto majetku možné priradiť aj pohľadávky proti podstate, ktoré vznikli podľa § 87 ods. 2 ZKR a pokiaľ ide o pohľadávky, pri ktorých nie je možné určiť, v súvislosti s ktorou súpisovou zložkou majetku vznikli, tak je namieste pomerne rozpočítanie týchto pohľadávok podľa ustanovenia § 87 ods. 5 ZKR. “

16. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (obdobne napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

17. Ústavný súd po dôslednom preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu konštatuje, že v ňom nemožno ustáliť prvky arbitrárnosti, ktoré by nasvedčovali nesprávosti právnych záverov alebo ktoré by spočívali v nedostatočnom odôvodnení záverov okresného súdu. Podľa názoru ústavného súdu sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu jasne a zrozumiteľne podáva výklad aplikovaných právnych predpisov a dostatočne odôvodňuje svoj výrok. V uznesení okresného súdu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne

neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Sťažnosťou napadnuté uznesenie je vnútorne logické, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, nie je arbitrárne a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na všetky otázky, prečo nebolo vyhovené námietkam sťažovateľky.

18. Nad rámec uvedeného ústavný súd dopĺňa, že relevantné ustanovenie § 87 ods. 5 zákona o konkurze účinné v rozhodnom čase stanovuje nie možnosť, ale povinnosť správcu („... správca rozpočíta...“) rozpočítať pohľadávky proti podstate medzi všetky súpisové zložky majetku, ak nie je možné určiť, v súvislosti s ktorou súpisovou zložkou majetku tieto pohľadávky proti podstate vznikli. Nemožno preto považovať postup a výklad okresného súdu za arbitrárny, odkláňajúci sa od znenia zákona, ak odobril postup správcu, ktorý pomerne rozpočítal pohľadávky proti podstate aj k súpisovým zložkám oddelenej podstaty. Ani neskoršia zmena právnej úpravy nie je spôsobilá spochybniť tento záver, keďže okresný súd bol povinný na vec sťažovateľky podľa § 206a zákona o konkurze aplikovať znenie zákona účinné do 31. decembra 2011.

19. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

20. Neobstojí ani námietka sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení uznesenia okresného súdu. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého uznesenia presvedčil, že okresný súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu.

V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

21. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05). Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je teda absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. O taký prípad išlo aj v prerokovávanej veci, preto ústavný súd z už uvedených dôvodov považuje sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

23. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre jej zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky, ktoré sú viazané na skutočnosť, že sťažnosti bude vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2013